

ת"פ 43978/11/20 - מדינת ישראל נגד אחמד עבדאללה

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 43978-11-20 מדינת ישראל נ' עבדאללה

לפני כבוד השופט שלמה בנג'ו

בעניין: המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם אחמד עבדאללה

ע"י ב"כ עוה"ד יוסף שלבי

גזר דין

כתב האישום:

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב האישום, ב-4 עבירות של ניסיון לשחיתות ואיום - עבירה לפי סעיף 88 (1) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות) תשכ"ה - 1995 + סעיף 25 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

לפי עובדות כתב האישום, הנאשם הוא הבעלים והמנהל של עסק לעבודות גינון.

בתאריך 30/10/18 התקיימו בחירות למועצה ולראשות המועצה המקומית כפר מנדא לבחירות לראשות המועצה התמודדו המועמדים עלי זידאן (**"להלן: "עלי"**) ומואנס עבד אל חלים (**"להלן: "מואנס"**).

בזמן הרלוונטי לכתב האישום, היו במשפחת הנאשם 32 בעלי זכות הצבעה בבחירות.

מספר חודשים לפני הבחירות, בחודשים 7-8/18, במועד מדויק שאינו ידוע למאשימה, פנה הנאשם לעלי, והציע לו לחתום על ההסכם, לפיו במידה ועלי ייבחר לראשות המועצה המקומית כפר מנדא, הוא מתחייב להעניק לעסקו של הנאשם את עבודות הגינון של המועצה המקומית בכפר מנדא. בתמורה, הציע הנאשם לעלי שהוא ובני משפחתו יצביעו לעלי בבחירות. עלי דחה את הצעת הנאשם.

כעבור מספר ימים, שלח הנאשם ממכשיר הטלפון הנייד שלו, למכשיר הטלפון הנייד של עלי, הודעה מוקלטת, ובה חזר על ההצעה. בתגובה, שלח עלי ממכשיר הטלפון הנייד שלו, למכשיר הטלפון הנייד של הנאשם, הודעה מוקלטת ובה דחה את הצעתו של הנאשם.

כשבועיים לפני הבחירות, או בסמוך לכך, שלח הנאשם הודעה מוקלטת ממכשיר הטלפון שלו למכשיר הטלפון של עלי, ובה ביקש לפגוש את עלי. עלי נענה לבקשת הנאשם, ונפגש עם הנאשם בביתו. במפגש בין הנאשם לבין עלי חזר הנאשם על ההצעה אך עלי דחה אותה.

כעבור שלושה ימים מהמפגש עם עלי, כאמור בסעיף 6 לעיל, התקיים מפגש בבית משפחת הנאשם, בנוכחות מואנס. במפגש הציע הנאשם למואנס שבמידה וייבחר לראשות המועצה בכפר מנדא, יתחייב מואנס להעניק לעסק של הנאשם את עבודות הגינון של המועצה המקומית בכפר מנדא בתמורה, הציע הנאשם למואנס שהוא ובני משפחתו יצביעו

למואנס בבחירות. מואנס דחה את הצעת הנאשם.

במעשיו המתוארים לעיל ניסה הנאשם לקבל שוחד מעלי וממואנס, לעצמו, כדי שיצביע הוא ובני משפחתו לעלי ולמואנס.

ראיות לעונש:

ב"כ המאשימה לא הגיש ראיות לעונש.

ב"כ הנאשם הגיש אסופת תעודות רפואיות (נ/1).

תסקיר שירות המבחן:

שירות המבחן סקר את נסיבותיו האישיות של הנאשם.

מהתסקיר עולה, כי הנאשם מקבל אחריות מלאה על מעשיו, וביטא תחושות של חרטה, צער ובושה על הסתבכותו. הוא לא העלה על דעתו שמעשים אלה נחשבים לעבירה פלילית. רק במסגרת ההליך הפלילי, הבין לעומק את הבעייתיות שבמעשיו, טען כי שוררים יחסים טובים בינו לבין המתלוננים בתיק. שירות המבחן מצוין כי התקבלו הצהרות כתובות וחתומות על ידי המתלוננים המעידים על כך.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם פעל מתוך רצון לנצל הזדמנויות ולהבטיח תעסוקה ורווח, תוך הפעלת שיקול דעת מוטעה. המעשים אינם משקפים את דפוסי התנהגותו השגרתיים של הנאשם. היבטים התנהגותיים אלה, מהווים גורמי סיכון להישנות התנהגות דומה בעתיד.

בסופו של יום, ממליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם ענישה חינוכית ושיקומית, בדמות של צו של"צ.

טענות הצדדים:

ב"כ המאשימה עמד על חומרת העבירה בה הורשע הנאשם, שהינה עבירת שוחד בבחירות, עבירה הפוגעת קשה בטוהר המידות הציבורי. הודגשה תכלית הענישה, שהינה הטבעת אות קלון על מבצע העבירה, והבעת סלידה לציבור ממעשי השוחד.

עוד צוין כי בבחירות המקומיות, לכל קול יש השפעה, קיימים מתחים ויצרים של הציבור המקומי, ועל כן, יש להעניש את החוטאים בעבירות מסוג זה בחומרה, כך שהענישה תשקף גם רכיב של מאסר בכליאה ממשית.

ב"כ המאשימה ביקש לקבוע מתחם הנע בין 10 ל-18 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית, ולמקם את עונשו של הנאשם בחלק התחתון של המתחם, לצד עונש מאסר מותנה ממושך ומרתיע, וקנס משמעותי.

ב"כ הנאשם הדגיש את החיסכון בזמן שיפוטי, תוך שהנאשם מקבל אחריות מלאה על מעשיו, מביע צער, היות הנאשם בעל משפחה, מפרנס יחיד, נורמטיבי, נעדר עבר פלילי, תוך הפניה לתסקיר שירות המבחן ולנסיבות שפורטו בו, הן

ביחס להתנהלותו של הנאשם ואורחות חייו השונים והן ביחס למצבו הרפואי של הנאשם, ושל בנו הקטן.

עוד טען הסניגור, כי הנאשם לא הבין כי התנהלותו באירוע הייתה בעייתית ולא חוקית, הוא סבר שהוא מבטיח לעצמו תעסוקה בעבודה, ואף ניסה לנסח הסכם עם עו"ד. רק בדיעבד, הבין כי התנהלותו בעייתית. עוד ציין את משך הזמן שחלף מאז שהנאשם ביצע את העבירה, ומאז לא הסתבך עם החוק.

הסניגור ביקש שבית המשפט יאמץ את המלצות שירות המבחן.

דבר הנאשם בטרם מתן גזר הדין:

הנאשם טען שאינו עבריין, הוא מנהל עסק גדול, מעסיק הרבה עובדים, יש לו ילד קטן חולה, הוא מבין את הטעות שעשה, חשב שהוא מבטיח הכנסה לעצמו, לא העלה על דעתו כי התנהגותו אינה חוקית.

דין והכרעה עונשית:

הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו (סעיף 40ג (א) לחוק העונשין):

עבירות מהסוג שעבר הנאשם, פוגעות בטוהר הבחירות, וברצונו החופשי של הציבור לבחור את נבחריו, באופן בלתי מוטה, תוך מתן ביטוי כן ואמיתי, לבחירת הבוחרים.

לכן, מעשים כגון אלה, מעוותים את רצונו של הבוחר, פוגעים בטוהר המידות, ומטילים כתם של אי אמון בהליך דמוקרטי זה.

מידת הפגיעה בערכים המוגנים הינה בינונית - גבוהה.

מדיניות הענישה (סעיף 40ג (א) לחוק העונשין):

אפתח בדבריו של בית המשפט המחוזי דכאן, בעפ"ג 51008-10-22 **מדינת ישראל נ' עזאם ואח'** (26.1.23) באירוע דומה, בו נדונה עבירה של שחיתות ואיום - עבירה לפי סעיף 88 (2) ועבירה של שחיתות ואיום - עבירה לפי סעיף 88 (2) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות) - תשכ"ה - 1965.

באותו מקרה נדונו שני אחים שקיבלו שוחד, על מנת להצביע למועמד מסוים בבחירות שהתקיימו בכפר מנדא ב-30/10/18.

בית משפט השלום גזר על שני הנאשמים, נעדרי עבר פלילי, קנסות, לאחד 1,000 ₪ ולשני 3,000 ₪, מאסר על תנאי של 5 חודשים ל-3 שנים. הערעור שהגישה המדינה נסב על קולת העונש.

בית המשפט המחוזי ציין כי הוא תמים דעים עם עמדת המדינה באשר לחומרת העבירה, על מנת לנטרל כל השפעה שאינה הוגנת או נגועה בשחיתות, על מנת לא לשבש את התהליך הדמוקרטי של הבחירות, ועוד הוסיף וציין:

"על בית המשפט לתרום את חלקו במידור תופעה זו, באמצעות החמרה בענישה, מכאן ראוי כי העונש יכלול בחובו רכיב של מאסר בפועל (שניתן לרצותו ברף התחתון בעבודות שירות), וקנס משמעותי, ובכך להעביר מסר חד וברור כי חברה מתוקנת לא יכולה להשלים עם עיוות ההליך הדמוקרטי. אך בצד החשיבות כי מגמת החמרה זו תקבל ביטוי בענישה, יש ליתן כמובן משקל, לנסיבות ביצוע העבירה, וגם לנסיבות הנאשם, שכן לעולם הענישה אינדיבידואלית. יש להוציא מגמת החמרה זו אל הפועל, אלא שנכון כי הדבר ייעשה באופן הדרגתי..." (שם, בעמ' 4 - 5 לפסק הדין).

בהמשך הדברים, ציין בית המשפט המחוזי כי בשקלול כל האמור ובשל חלוף הזמן, ההודאה המידית של הנאשמים, והעדר עבר פלילי, לצד העובדה שהיוזמה הגיעה מצדם של מעורבים אחרים, ולאור נסיבותיהם האישיות, הוחלט להתערב בענישה באמצעות "החמרה משמעותית ברכיב הקנס". בית המשפט העמיד את הקנסות של השניים על סך של 7,500 ₪ לנאשם 1 ו-5,000 ₪ לנאשם 2.

עוד נציין במדיניות הענישה פסיקה אשר צוטטה גם על ידי בית משפט המחוזי:

ת"פ (עכו) 28993-08-15 **מדינת ישראל נ' זגורי (2020)** - שם נקבע מתחם בין 3 ל-12 חודשי מאסר בפועל. ובסופו של יום, הוטל על יוזם ונוטל השוחד, לאחר ניהול ראיות, עונש של"צ, מאסר על תנאי וקנס כספי, לאחר שבית המשפט מצא לסטות ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום. ערעור שהוגש על ידי המדינה לעונש נדחה.

ת"פ (ב"ש) 3554-01-18 **מדינת ישראל נ' סחר אבו ערער (2021)** - על הנאשמת הוטל במסגרת הסדר טיעון, בתיק בו נאשמת קיבלה שוחד על מנת להצביע למועמד אחר, של"צ, מאסר על תנאי וקנס 1,000 ₪.

נסיבות שקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 לחוק העונשין):

מעובדות כתב האישום, בהן הודה הנאשם, עולה כי הוא זה שפנה למתמודד על רשות המועצה, מר עלי זידאן, מס' חודשים לפני הבחירות, והציע לו לחתום על הסכם, לפיו במידה ועלי ייבחר לרשות המועצה, הוא יתחייב להעניק לנאשם את כל עבודות הגינון של המועצה המקומית בכפר מנדא, ובתמורה הציע הנאשם לעלי, שהוא ובני משפחתו יצביעו לו בבחירות. מכאן, שיוזם שוחד הבחירות, הינו הנאשם, ולא אדם אחר, מתווך או צד שלישי כלשהו.

עוד עולה מהעובדות, כי אותו עלי, המועמד באותה עת לרשות המועצה, דחה את הצעת הנאשם, ולמרות זאת, כעבור מספר ימים, שלח הנאשם לעלי הודעה מוקלטת, ובה חזר על ההצעה, ושוב עלי דחה את הצעתו. הנאשם לא חדל, וכשבועיים לפני הבחירות, שלח שוב לעלי הודעה מוקלטת, בה ביקש לפגוש אותו, עלי נענה לבקשה, פגש בו, אך דחה את הצעתו פעם שלישית.

משלא צלחו ניסיונותיו של הנאשם מול אותו עלי, פנה הנאשם למתמודד השני לרשות המועצה, מואנס, וכעבור כשלושה ימים מהמפגש עם עלי, פגש במואנס בבית משפחת הנאשם, והציע לו שבמידה והוא ייבחר לרשות המועצה, יתחייב מואנס להעניק לנאשם את עבודות הגינון בכפר מנדא, וגם כאן, בתמורה הציעה לו הנאשם שהוא ובני משפחתו יצביעו לו בבחירות. גם מואנס דחה את הצעת הנאשם. מדובר אם כן, בשני ניסיונות של הנאשם לתת ולקבל שוחד משני המועמדים בבחירות בכפר מנדא, כדי שהנאשם ומשפחתו יצביעו להם.

מעשיו של הנאשם נושאים מידת אשם גבוהה, ערמומיות, וכן מאופיינים בשחיתות מוסרית.

מתחם העונש ההולם (סעיף 40ג (ב) לחוק העונשין):

בשים לב לערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם, לטיב העבירה בה הורשע והיקפה, למדיניות הענישה הנוהגת ונסיבות ביצוע העבירה, מתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, ועד 12 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה וקנס שינוע בין 3,000 ₪ ל-7,500 ₪.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40יא לחוק העונשין):

מדובר בנאשם בן 45, נעדר עבר פלילי, נשוי ואב לשלושה, המנהל עסק משפחתי בתחום החקלאות.

הנאשם הודה וקיבל אחריות על מעשיו, ובכך חסך מזמנו של בית המשפט.

נלקחו בחשבון נסיבותיו האישיות הבריאותיות שלו ושל בנו הקטן, לצד יתר נסיבותיו האישיות, כמפורט בהרחבה בתסקיר שירות המבחן.

עוד נלקח בחשבון, האמור בפסקה אחרונה בעמ' 2 לתסקיר שירות המבחן, והאמור בפסקה הראשונה בעמוד האחרון של התסקיר.

העונש המתאים (סעיף 40יד (2) לחוק העונשין):

הנאשם נותן את הדין על 4 נסיונות לשחיתות - עבירה לפי סעיף 88 (1) לחוק הרשויות המקומיות.

כפי שפורט בנסיבות ביצוע העבירה, מדובר בנאשם שפנה מיוזמתו למתמודדים על רשות המועצה, והציע להם קולות תמורת עבודה.

הנאשם לא נלאה, ופנה למועמד הראשון שלוש פעמים, כאשר בכל פעם הוא נדחה.

הנאשם הפגין דרגת אשם גבוהה במעשיו. קשה מאוד לקבל את הטענה המיתממת של הנאשם, כאילו הוא חשב שמדובר בהסדרת עבודה עתידית, כאשר הוא מציע למתמודדים את קולות המשפחה שלו, כנגד קבלת עבודה ממתמודד לראשות המועצה, וכאשר הוא לא מקבל את ההסכמה של המועמד הראשון, הוא פונה למועמד השני. זוהי אינה התנהגות המעידה על מישהו תמים.

בשים לב לתופעה פסולה זו, מושא כתב האישום, יש צורך שהענישה תחדד גבולות, הן לנאשם והן לנאשמים פוטנציאליים אחרים, בשל חשיבותו הציבורית של מוסד הבחירות, במשטר דמוקרטי.

אשר להמלצות שירות המבחן, שירות המבחן באופן טבעי, רואה את עניינו הפרטני של הנאשם, ומתייחס אליו. בית המשפט שוקל שיקולים ציבוריים רחבים יותר, ומחויב להלום את מעשיו של הנאשם בענישה הולמת, התואמת את שיקולי הענישה הקבועים בחוק.

הטלת ענישה חינוכית-שיקומית, אינה הולמת את מעשיו של הנאשם בעבירות תדירות אלה, הפוגעות באחד מיסודותיו

של משטר דמוקרטי תקין, ויש צורך בהרתעה וחינוך גבולות, ודומה כי ענישה סלחנית ומקלה, חוטאת במקרה דנן לעונש הראוי בגינה.

אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

8 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות במתנ"ס שפרעם.

הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עבודות השירות ביום 6/3/24 שעה 08:00 בפני הממונה על עבודות השירות, מפקדת מחוז צפון, סמוך לבית סוהר מגידו.

מובהר לנאשם כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים וכי כל חריגה ו/או אי הישמעות להוראות הממונה יהוו עילה להפסקת ריצוי המאסר בעבודות השירות, והנאשם ירצה את המאסר בכליאה ממשית.

6 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מהיום, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך תקופה זו את העבירה בה הורשע.

קנס בסך 6,000 ₪ או 60 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1/2/24, ובכל 1 לחודש שלאחר מכן. פיגור יעמיד את מלוא הקנס לפירעון מידי ויפעיל את צו המאסר שלצדו.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

המזכירות תמציא העתק גזר הדין לממונה על עבודות השירות.

ניתן היום, ח' שבט תשפ"ד, 18 ינואר 2024, במעמד הצדדים.